ՍԷՆԷ 11 ۱۲۹۳ ՌԱՄԱԶԱՆ ۲٦ — 1876 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2 Ճ ԽՄԱՏ ԻՐԹԷՍԻ ՍԱԼԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 14 Նօ. 3270

Մանզումէի Էֆքեար սէնէյէ 300 Նիւսխէ ; Թիլա- րէյէ , գըյմէթի խըթա- պօլ իչին 2 մրա օլտուղու կիպի Թաշրալար իչին տա- խի սէնէյէ 300 Նիւսխէ վէրիլիրլէր , վէ բօսթա բա- րասը տա իչինտէ օլարագ օն իքի սիմ մէճիտիյէ տիր ։
Նիւսխէսի 40 տը բարա- յա սաթըլմագ.տա տըր ։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՏԻՒ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Իլանաթըն սըէթըր սաթըրը Պինձի սէֆա, 2 ինճի սէ- ֆա 2, 3 իւնճիւ վէ սայիր սէֆալար իչին 1 ղը վէ ի- լան ողրասընա զօլումա- եան կըանին սաթըրը 5 ղը։ Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթատա Բէնճէնկօյին բազարընտա վագը Նր 41 իդարէ խանընտա կօրա- պէտ Ց. փանոսեան խան- նէ կէօնտէրիլէճէք տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԼՕՐՏ ՏԷՐՊԻՆԻՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

(Մանզումէնին 3269 ընճի նիւսխէսինտէն պաղըյէ)

«Էֆէնտիլէր , իճրա օլունմազ պիր բօլիթիգաեը րէտտ իթմէքլէ—նասըլ քի պէն խահիշ օրսամ—իշլէր նասըլ խալի իսէ , վէ նասըլ իսէ էօյլէ պըրագմաղը տըր տիմէնէն արասընտա պիւյիւք ֆարգ վար տըր ։ Պէն , մաճէլլինէ վէ եախօտ խարիճէ պիր խիթիգլալիեէթի րէտտ իթմէմէ պէրապէր , պու Թապիրտէն չօգլուգ խօշնուտ տալին տէյիլիմ , պիրինճիսի չունքի , պու Թապիր ղաթէն Ինկիլիզճէ տէյիլ տիր , պունտան պաշգա ղանէթ վասի վէ լաս- Թիգլի պիր մանէասը վար տըր (տէն- լէյին , տէնլէյին սէտալարը) . պանա գալըրսա «մաճէլլի սէլֆ կուվէրնըման» Ինկիլիզճէ Թապիրինի տահա չօգ ղէեատէ միւրաճաաճ սաեարըմ ։ Վէ պու Ինկիլիզ Թապիրինի հէյեէթի ասլիեէսիյլէ գապուլ իտիպ , զանն իտէրիմ կէօսթէրտիկի մանէա միւճիպինճէ , իճրասը միւմքին օլապիլիր պիր սուրէթտէ միւշքիլաթըն հալլինէ մուվաֆագ օլապիլիրիզ ։ (Խաեըր , խաեըր , տէնլէեէն , տէնլէեէն սէտալարը ։)

«Մէրքէզի հիւքիւմէթի , խարէեի մաճէլլիեէլէր իլէ հիւսնի իմթիզաճ իթտիրէճէք օլան մէսէլէեի , հէր մէմլէքէթ չու եա պու Թարզտա հալլ ու թէսվիէէ իթմէլի տիր , վէ զանն իտէրիմ քի , պիլգաթ Օսմանլըլարտան ախլէագը մէմտուհէ սահիպի օլանլար պիլէ , քէնտիլէրինին ուճ. տէրէճէեէ վարմըշ օլան ուսուլու իսթիպտատըն (բռնաւորական իշխանութիւն) հագլարընտա պիր սէֆալէթ վէ պիր խէթա օլմուշ օլտուղունու ինքեար կէլմէզլէր , վէ չունքի պէեան իտէրիմ քի , չու սօն վագըթլարտա մէզքիւր ուսուլուն ուճ տէրէճէեէ վարմասը վէ էհէմմիեէթ քէսպ իթմէսի Եվրօբանըն մարիֆէթի իլէ օլմուշ տուր ։

«Տօղրուտան տօղրու սիզլէրէ պէեան իտէրիմ քի , հիւքիւմէթի Սէնիյեէե պէնիմ անլատըղըմ Թարզտա իտարէ գապուլ իթտիրմէք միւշքիլ օլաճագ տըր , հալպուքի պու սըրատաքի միւշքիլաթ , մէզքիւր իտարէեի իճրասընտա ղուհուրա կէլէճէք միւշքիլաթ գատար պէօյիւք օլմաեաճագ տըր ։ Ֆագաթ զանն իտէրիմ պու իշ միւմքին տիր , վէ իսքեաթ տախի օլմուշտուր քի , պունու Թէճրիւպէ իթմէք լազըմ տըր ։ Սայիր տէֆա վուգու պուլան միւնասէպէթլէր սըրասընտա Կիրիտէ վէ Ճէպէլի Լիպնանտա վէրիլմիշ օլան շարթնամէլէրի ղիքր իթմիշիմ տիր ։ Պունլարը ղիքր իթմէքտէն մագսատըմ , անլէրին այնէն պիր նիւմունէ օլմասը իչին տէյիլ , իլլա չիմտիեէ գատար կիթտիկիմիզ եօլտա , մէզքիւր իքի մէմլէքէթլէր հագգընտա պազը կէօնա մէմնուն օլունաճագ նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիրմիշ օլտուղլարընտան , եինէ պու եօլտա ալաճաղըմըզ պիրինճի ատըմլարտա տայիր պազը մալումաթ վէրմէք իչին տիր ։ (Խաեըր սէտալարը)

«Բէք էյի պիլիրիմ քի , սիզէ սէօյլէտիկիմ սէօզլէր ումումէն ղայէթ վասի տիր , հալ պու քի սիզին զիհատէ գաթի վէ Թաֆսիլլի մալումաթ ալմագ Թալիպի օլտուղունուզու մէմնուն իթմէկէ իգթիտարըմ եօգ տուր ։ Տէրխաթըր իտէպիլիրսինիզ քի , պիզ այթը տէվլէթլէրին գարշըսընտա պուլունմագտաեըզ , վէ անլէրլէ միւթթէֆիգէն հարէքէթ իթմէլիեիզ . էվվէթ անլէրլէ պէրապէր հարէքէթ իթմէմիզ լազըմ տըր , չիւնքի պիզաէ իթթիֆագ օլմազ իսէ , հիչ պիր չէյ պիլէ էլտէ իտէմէեիզ ։ (Տէնլէեէն), մաէթթէեսիֆ չու էսնատէ պուլունտուղում մէվգի իգթիզասընճա , պու կիպի միւնասէպէթլէր վուգուընտէ իրատ իթտիկիմ հէր պիր սէօզ տըգգաթ ու թէտգիգգա ալընտըղընտան , (տէնլէեին) ատէթիմտէն զիհատէ իհթիեաթքեարանէ տավրանաճաղըմը քէշֆ իտէպիլիրսինիզ , չէօյլէ քի օլմասա էօյլէ իւմիտլէր պէեան իտէրիմ , չիւնքի օլ պապտէ պէնիմ գապահաթըմ օլմասա , վէ չախսի արզուլէրիմ հէր նէ սուրէթլէ տախի պուլունսա , մէզքիւր իւմիտլէր իճրա օլունամազլար ։

«Միւսլիման վէ Խրիսթիեանլար իչին միւսավի պիր սէրպէսթիեէթ , հէր իքի Թարաֆ հագգընտա լաեըգլը իտարէ , ճան ու էմվալա էմնիեէթ , վէ Եվրօբանըն քէմալի իգրահլէ նազլիեէթինի օգուտուղու զուլմ ու թէատտիեաթըն պիր տախի վուգու պուլմամասը իչին թէէմինաթը մուհիմմէ , (կիւլմէք սէտալարը) իշթէ իճրասը միւմքին օլան հալլը միւշքիլաթ պու տուր , վէ պիզ պու եօլտա հարէքէթ իտէճէեիզ ։ Պէն , Պուլկարիսթան վուգուաթլարը , տէյիլ եալընըզ պիզիմ հիւքիւմէթին, իլլա հէր Եվրօբա հիւքիւմէթինին հուգուգ վէ վազաեիֆինէ տայիր օլան հալինի թատիլ իթմիշ օլտուղունու ասլա սիզտէն կիզլէմէք իսթէմէմ ։ (Տէնլէեէն) Սըրպիա վէ Գարատաղ նամ իքի մուհարիպլէրէ կէլինճէ , զանն իտէրիմ պունլարըն մուհարէպէեէ կիրիշմէլէրինին սէպէպլէրինին նէ տէյէրի օլտուղունա տայիր էֆքեար պէեան իթմէք լիւզումսուզ տուր , վէ եախօտ արզու օլունաճագ պիր հալ տէյիլ տիր ։

«Թըրգալար էհալիի սիլահա Թահրիգ իթտիքլէրինտէ , չօգ տէֆա էհալի քէմալի սատագաթ վէ ֆէտաքեարլըգլարընտան, մուհարէպէնին սէպէպլէրինին անէերինի գայտ ու վազիֆէ իթմէզլէր ։ Լաքին հալը աքէլլի Թէտպիր իթտիկիմիզտէ , զանն իտէրիմ մուհարէպ Թարաֆլարըն հիչ պիրի գաթի մուզաֆֆէրիեէթէ նայիլ օլամըըլար տըր (տէնլէեէն) . իմտի իքիսի տախի պիրի պիրինէ միւսավի նազարըլա պագըլըպ , անլարը հազըրէեէ ավտէթ իտէպիլիրլէր ։ Պիզ տէվլէթի Ալիեէտէն քէնտի տուշմէնլէրի իլէ միւսաատէլէր իթթէեէմէեիզ , չիւնքի մաղլուպ օլտուլար ։ Տիկէր Թարաֆտան ճալիմ տիւր քի , էն աղըլը վէ էն ալիճէնապ բօլիթիգա , Պապը Ալինին վէ պիր տէրէճէ Թէէսիրլէրի օլանլարըն , մէզքիւր սէֆիլ մուհարէպէնին նէթիճէսի օլմագ իւզրէ , մաղլուպ օլանլար հագգընտա հիչ պիր ճէզա Թէրթիպինէ եարար իթմէմէլէրի տիր ։ Սուլհուն իգտասը խուսուսունտա սիզի գաթիէն Թէէմին իտէմէմ , լաքին պու պապտէ հէր Թարաֆտան կէօրիւլէն մէյլիեաթ միւսաեիտ տիր , վէ պէն քէնտի Թարաֆըմտան տէյիլ եալընըզ մէմնուն իթմէք, իլլա զանն իտէրիմ քի , եէնիտէն գան տէօքիւլմէքսիզին իշին խիթամ պուլտուղունու կէօրէճէեիզ ։ (Տէնլէեէն , տէնլէեէն սէտալարը) ։

«Էֆէնտիլէր , զանն իտէրիմ ահվալը հազըրէեէ միւնասիպ վէ միւմքին պիր սուրէթտէ , իշպու մատտէեի ումումիյէ իւզէրինէ էֆքեարըմըզը աշիքեարէն սիզլէրէ պիլտիրտիմ ։ Վէ պիր իֆատէ իլէ խաթմը քէլամ իտէրիմ ։ Շէօյլէ քի , արզու իթտիկինիզ օլսուն տիեէրէք , Շարգ մէսէլէսի հալ օլունուր զանն ու խէեալ իթմէեինիզ ։ Մէսէլէ , սիզին եախօտ սայիրլէրինին օլմասընը արզու իթտիկի չէյլէրի պիլմէք տէյիլ , իլլա ահվալը հազըրէտէ նէ եափըլապիլիր իսէ , անը պիլմէք տիր ։ (Տէնլէեին , տէնլէեին ։)»

Պու սէօզլէր իւզէրինէ , չէհիր էմինի լօրտ հազըրէթլէրի , մէպուսան նամընա լօրտ Տէրպիեէ պէեանը Թէշէքքիւր իթտիքտէն սօնրա , մէպուսլար օրատան աէրըլըպ կիթմիշլէր տիր ։

Պու պապտէ Աժանս Հավաս նամ Թէլէկրաֆ խարէքէսի աթիտէքի Թէլկրաֆը քէշիտէ էյլէմիշ տիր ։

« Լօնտրա, 27 սէպտ.

«Մէպուսանը միւմթազէյէեէ Խարիճիէ Նէզարէթինտէն հարէքէթ իթտիքտէն սօնրա , լօրտ Տէրպինին Նութգու իւզէրինէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ սայիր պիր մահալլէ կիթմիշլէր տիր ։

«Մ. Մէրիան , (Շէհիր էմինի) պու իճթիմաէ րիեասէթ իտիպ , լօրտ Տէրպինին ճէվապընտան քեաֆֆէեի ազանըն մէմնուն օլմատըգլարընը պէեան իթմիշ տիր , չիւնքի նազըրը միւշարիլէյհ Սըրպիեէնին մէպուսանը կիպի պիր մէպուսան Թարաֆընտան իրայէ իտիլէն էֆքեարըլարը իւ նէրէնէ գօյմամըշ տըր ։ Մ. Մէրիան , պու մէճլիստէն տօյան էհալի քէնտի հէեէճանընը Թէվամ իթմէսի , վէ հաթթա պունա Թաղվիեէթ վիրմէսի լիւզումու իւզէրինէ իսրար իյլէմիշ տիր ։

«Մէպուսանտան Մ. Հիւպըր , դօնթ Տէրպի , էհալինին առյըու վէ իսթիտալարընա ճէվապ վիրմէեիզ , պիր Թագըմ խախալի մէսէլէլէրէ ճէվապ վիրմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր ։

«Պինաէն ալէյհ չու աթիտէքի իւչ գարար, մէճլիս Թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր ։

«1. Կիլտանի մէճլիսինտէ գապուլ օլունան գարարլարը քէնտիսինէ պիլտիրմէքլիկէ կէօնտէրիլէն մէպուսանա , լօրտ Տէրպինին վիրտիկի ճէվապ մէմնուն օլունաճագ սուրէթտէ օլմատըղը կիպի , խարիճիէ նազըրը Թարաֆընտան իշար իտիլէն բօլիթիգա տախի ; Ինկիլիզ էհալիսինին էֆքեարընա մուվաֆըգ տէյիլ տիր ։

«2.—Մէճլիսին էֆքեարը չու տուր քի , էհալինին չիմտիքի հէեէճանը էֆքեարը տէվամ վէ Թարագգը իթմէլի տիր , չէօյլէքի էհալի սէմէրէսի, հաշմէթլու գրալիչա հազրէթլէրինին վիւքէլասընտան մէճպուր օլունաճագ, պիր տէվամի սուլհ հուսուլէ կէթիրէճէք պօլիթիգաեը գապուլ իթմէսին ։

«3.—Պալգանտաքի գարարլարըն իճրասը իչին , էֆքեարը ումումիէեի հէեէճանտա գալմասը , վէ հէր չէյտէն էվվէլ սէրիան Բարլամէնթօնուն իճթիմաը լազըմ տըր ։»

ՄԻՒԹԷՎԷՖՖԱ ԵՈՒՍՈՒՖ ՔԵԱՄԻԼ ՓԱՇԱՆԸՆ ԹԷՐՃԷՄԷՅԻ ՀԱԼԻ

Միւշարիլէյհ ան ասըլ Արապկիրլի օլուպ, կէնճ չաղընտա Տէրսաատէթէ կէլիպ , պիր միւտտէթ , էմ... օլան կէօմրիւքճիւ Օսման բաշանըն եանընտա գալըպ, վէ պուրատան Մըսըրա ազիմէթլէ , մէրհում Մէհէմմէտ Ալի բաշանըն մայէթինէ կիրիրէք , քիթապէթ խըտմէթլէրինտէ իքէն, Զէյնէպ հանըմ հազրէթլէրինին իզտիվաճընա նայիլ օլարագ , քէսպի չէրէֆ իյլէմիշ վէ Մէհէմմէտ Ալի բաշանըն ասարէթ բայէսի Թէվճիհի Թէշէքքիւրինի իֆա իչին , Տէրիսաատէթէ կէլտիքտէ , րիւթպէյի միրիմիրանի իհսան պույրուլմուշ տուր ։

Մէհէմմէտ Ալի բաշանըն վէֆաթընտան սօնրա , միւշարիլէյհ զէվճէսի իլէ պէրապէր Տէրիսաատէթէ հիճրէթ իթմիշլէ , սատրը էսպագ Րէշիտ բաշա , Բումէլի եալէսի իլէ 67 սէնէսի մուհարրէմինտէ , մէճլիսի վալէա ազասը սիլքինէ իլհագ իլէ Թալթիֆ իլէմիշ վէ ճէմազիլ էվվէլտէ րիւթպէյի վէզարէթ իհսան պույրուլմուշ տուր ։

Իւթէ Ֆէթհի բաշա , պու սուրէթլէ Րէչիտ բաշանըն չաթիրիչ վէ 68 սէնէսի վիլգատէսինին 14 ինտէ , Ալի բաշա սէտարէթի պէմանընտա , մայէյնճի Իզզէթ բաշա եէրինէ , Թիճարէթ Նազըրըլըղընա Նայիլ օլմուշ տուր ։

Ալթըմըշ տօղուզ սէնէսի ճէմազիլ էվվէլին 17 ինճի կիւնիւ մէճլիսի վալեա ազալըղընա իատէ օլունուպ , 70 սէնէսի զիլհիճճէսինտէ , իքինճի տէֆա օլարագ, Թիճարէթ Նազըրըղընա վէ 71 րէպիւլ էվվէլինտէ մէճլիսի Թանզիմաթ րիեասէթինէ վէ րէպիւլ ախըրընտա , մէճլիսի վալեա րիեասէթինէ Թայինի օլունմուշ վէ սէնէյի մէրգումէ չապանի 18 ինճի կիւնիւ , խըթիփարը իզզէթինէ ալ օլունուպ , պու սուրէթլէ Րէչիտ բաշա իլէ իթթիֆագտա պագը գալմըշ տըր ։

Եէթմիշ իքի սէնէսի րէպիւլ էվվէլինտէ մէճալիսի ալիեէյի մէմուր օլուպ , 73 զիլգատէսինտէ իքինճի տէֆա մէճլիսի վալեա րէյիսի օլմուշ վէ 76 րէպիւլ էվվէլինտէ ալ օլունուպ , սէնէյի մէրգումէ չապանընտա մէճալիսէ մէմուր գըլընմըշ տըր ։

Եէթմիշ սէքիզ մուհարրէմինին 6 ընճը կիւնիւ Թանզիմաթ վէ վալեա մէրլէշտիրիլիրէք , Ֆուատ բաշանըն Թէվճիհինտէ , սա-

հիւլի Թէրճէմէ վէքեալէթինէ մէմուր օլմուշ վէ եիկիրմի իքի կիւն սօնրա, ֆուատ բաշա Խարիճիյէ Նէզարէթինէ թայինինտէ, վէքեալէթէն րիեասէթ էօնճէսինէ թէվճիհ գըլընմըշ տըր։

Սէնէյի մէրգումէ ճէմազիւլ էվվէլինին 18 ինճի կիւնիւ, մէսնէտի սատարէթուզմա, միւշարիլէյհ ֆուատ բաշաեա թէվճիհինտէ սատարէթ գայիմագամը օլուպ, սատրազամ Շամիան կէլինճէյէ գատար, մագամը խարիճ էյլէմիշ տիր։

Նէթմիշ տօգուզ րէճէպինին 15 ինճի կիւնիւ, սէտարէթուզմա խըլամէթի, ֆուատ բաշանըն խըթիֆառը իւզէրինէ, սահիպի թէրճէմէյէ նասիպ օլմուշ տուր։ Միւշարիլէյհին սատարէթինի մ...թէադըպ, նիշանը Օսմանի վէ մէճիտիյէսի տախի մուրասսաեա թաճվիլ գըլընմըշ տըր։

Սատարէթինտէ իքի գըթա խըլաֆաթ խաթթը հիւմայունու՝ չըգմըշ իտի։ Սէնէյի մէրգումէ չէվվալընտա գաթը հայրէթի Բատիշահի Մըսըրա ազիմէթ պուեուրմալարը իլէ, պիր միւտտէթ բայիթախթ գայիմագամլըղընը իֆա իտէրէք, ավտէթի հիւմայունտան պիր աղ միւտտէթ սօնրա, մէսնէդը հիւմայուն էլինտէն ալընմըշ տըր։

Բաշայի միւշարիլէյհ, պիր հաֆթա սօնրա, աէօրտիւնճիւ տէֆա օլարագ մէճլիսի վալէա րէյիսի օլուպ, ֆուատ բաշանըն իքինճի սատարէթինտէ, պու մէմուրիյէթտէ չօգ վագըթ տէվամ էյլէմիշ տիր։ Անճագ 82 սէնէսի զիլհիճճէսինին 14 ինճի կիւնիւ աղ իլէ մէճալիսի ալիյէյէ մէմուր պույուրուլմուշլար իտի։

Սէքսէն իւչ սէնէսի չէվվալընըն ալթընճը կիւնիւ թէպէտտիւլաթը վիւքեւլատէ, պէշինճի տէֆա օլարագ, մէճլիսի վալէա րէյիսի օլմուշ վէ 84 րէպի իւլ էվվէլին 29 ունտա, սատրազամ Ալի բաշա, գաթը շահանէյի Րուսճուգտան խըթիգպալ իչին ազիմէթինտէ, պիր հաֆթա գատար, մագամը սատարէթ գայիմագամլըղընը իտարէ էյլէմիշ տիր։ Սէնէյի մէրգումէ զիլգատէսինին իքինճի կիւնիւ, մէճլիսի վալէա ֆէսխ օլունմալա, սահիպի թէրճէմէ թէքրար մէճալիսէ մէմուր օլմուշ տուր։

Սէքսէն պէշ զիլգատէսինին սօն կիւնիւ, Շուրայի տէվլէթ րիեասէթինէ թայինին պույուրուլմուշ վէ 86 սէնէսի էվվէլլէրինտէ, Ալի բաշանըն խասթալըղը միւտտէթինտէ, մէճլիսի խաս րիեասէթինի տախի իֆա իթմէքլէ, պիր նէվ մագամը սատարէթ գայմագամլըղը իճրա էյլէմիշ իտի։

Սէքսէն սէքիզ շապանընըն եէտինճի կիւնիւ, ինփիսալը գուհուր իտէրէք, իւչ տէօրթ այ գատար խանէսինտէ գալմըշ վէ սէնէյի մէրգումէ զիլգատէսինին 13 ինճի կիւնիւ աչքեամը ալիյէ Նազըրը Նասպ ու Թայինին օլունմուշ վէ 89 ճէմազիւլ էվվէլինին 27 ինճի կիւնիւ իքինճի տէֆա Շուրայի տէվլէթ րէյիսի օլմուշ տուր։ Պու տէֆա րիեասէթինտէ եինէ միւտտէթի ուզակ օլմայարագ, սուլթան Ապտիւլ Ազիզ խանըն թէվճճիւհի մախսուսունը քէսպ էյլէմէքլէ, խըթիտատ իտէն խասթալըղընտա տախի պիր վէքիլ նասպ իլէ, ճանիպի Մըսըրա ազիմէթինէ միւսաատէ պույուրուլմուշ իտի քի, իշթէ, 90 սէնէսի Րամազանընտան 91 սէնէսի Րէպի իւլ էվվէլինէ գատար, պէշ տէֆա, րիեասէթի մէսալիհի Ծաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինէ թէրքէ, քէնտիլէրի Մըսըրա թէվտիլի հավա իչին կիթմիշլէր իտի։

Քեամիլ բաշա, արթըգ էսթիեարըղ իգթիզասընտան, Տէրի սաատէթէ ավտէթտէն սօնրա, էքսէրիա մէմուրիյէթի պաշընա կէլէմէտիկինտէն, 92 Րէճէպինին օն տօգուզունճու կիւնիւ խըթիրահաթ իչին օ խըտմէթտէն աֆվ օլունմուշ իտի։

Միւշարիլէյհ, պու միւտտէթ իչինտէ պիր աղ վիճտանա էյլէշմիշ..., 93 սէֆէրինին 23 ինճի կիւնիւ մէճալիսէ մէմուր օլուպ, րէպի իւլ էվվէլինին 6 ընճը կիւնիւ իւչիւնճիւ տէֆա՝ Շուրայի տէվլէթ րէյիսի նասպ օլունմուշ իսէ տէ, մէսալիհէ պագմագա վիճտանը թէհամմիւլ իթմէտիկինտէն, խասթալըղ ալէմէթի կէօրիւլմիւշ վէ ճէմազի իւլ էվվէլին տէօրտիւնճիւ կիւնիւ, մէճալիսի ալիյէ մէմուրիյէթի իլէ աֆվը ըուհուրա կէլմիշ վէ պունտան սօնրա, կիւն պէ կիւն իլլէթի շիտտէթ քէսպ իտէրէք, իշ պու մահը րէմազանըն 22 ինճի ... կիճէսի, սաաթ պէշ ... իրթիհալը տարի պագա էյլէմիշ տիր։

ՊԻՐ ՄԱԶՊԱԹԱ

Սիվաս վիլաեէթի վալիսի հաճի Իզզէթ բաշա հազրէթլէրինին իտարէլէրի ալէյհինտէ, թարաֆըմըզա կէլմէքտէ օլան թէշէքքինամէլէրի պիլտիրմիշիզ տիր, վէ Շէյին Գարահիսարընտան, միլլէթիմիզ միւթէպէր վէ խանէտանընտան օլան Թադէոս աղաեա, պիր Իսլամ թարաֆընտան, «տինիմէ սէօյտիւ» լագըրտըսըյլա ազվ վէ հագարէթ վէ թէհտիտլէր օլունտուղու, վէ էնվայի զատըրլըգլարտան սօնրա, Սիվասա կէօնտէրիլտիկի, վէ օրատա տախի մուհաքեմէսինէ պագըլմաեարագ, վէ էօյլէ պիր իշ կիւճ սահիպի պուլունան զաթըն տա, մահպէսլէրտէ մէթրուք գալտըղը, վէ խարապընա չալըշըլտըղը մալիւմ տուր։

Բաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, քէնտի ալէյհինտէ, Մանզումէմիզտէ պէնտլէր տէրճ իտիլտիկինի կէօրտիւքտէ, զէվալլը Թադէոս աղաեը պիր գաչ քէրրէ հուզուրունա ճէլպ իլէ «պունլարը Մանզումէյէ պիտիրէն սէնսին» տէյերէք հագարէթլէր վէ թէհտիտլէր էյլէմիշ իսէ տէ, պիչարէ տախի, ասլա խապէրտար օլմատըղընը, վէ ինգիվայի մահպուսիյէթտէ, անճագ քէնտի ատալէթ վէ մէրհամէթինէ պէքլէտիկինի պէեան էյլէմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի պու գատար իլէ իգթիֆա իթմէքսիզին, քէնտիսինին հիւսնի հալինէ վէ Մանզումէտէ տէրճ իտիլէնլէրին քեաֆֆէթէն եալան վէ եանլըշ վէ իֆթիրա օլտուղունա տայիր պիր մազպաթա թանզիմիլէ, մէճլիսի ազալարընա միւհիւրլէմէքլիկի էմր ու թէնպիհ էյլէմիշ իսէ տէ, իլք տէֆատա, Իսլամ, Րում վէ Էրմէնի ազալար, պէսպէլլի եա զօրգու, վէ եատտա միւտահէնէլէրինտէն նաշի իմզալամըշլար իսէ տէ, եալընըզ Արժ. Պետրոս վարդապետ մէրտլիք իտէրէք, վէ հագգանիյէթէ գարշը կէլմէք իսթէմէյէրէք իմզալամատըղընտան, կէրչի Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլէմէմիշ տիր, լաքին, իքինճի տէֆատա, քէնտիլիք Արժ. Պետրոս վարդապետին պիր տիւրլիւ իմզաը ալընամամըշ օլտուղու հալտէ, Պապը Ալիյէ իրսալէ ճէսարէթ օլունտուղու, մէսմու իմիզ օլմուշ տուր։

Ջանըն օլունտուղունա կէօրէ, մէզքիւր մազպաթատա, պաշլըճա իքի խուսուս միւնտէրիճ պուլունմագտա իմիշ, եանի պիրինճիսի, Գանըշալ աղասընըն օրաճա բէք մէգպուլու օլտուղու, վէ անըն եէրինէ պիր պաշգասը միւտիր թայինին պույուրուլմատըղընտա, էնվայի ուլուլըմսուզլուգլարա սէպէպիյէթ վիրիլմիշ օլաճաղը, վէ իքինճիսի տախի, կիւեա վալիի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին իտարէլէրի բէք եօլունտա օլուպ վէ վագթինտէ իչինին պաշընտա պուլունմագտա իմիշ, վէ հէչ պիր իշ կէրի գալմագտա տէյիլ իմիշ, վէ Մանզումէտէ ալէյհինտէ եազըլանլար սըրֆ եալան վէ իֆթիրատէն իպարէթ օլտուղունտան, մէզքիւր մալիւմաթլարը Մանզումէյէ վիրէնլէրին քիմլէր օլտուղլարը պիլտիրիլէն խապէր ալընարագ, քէնտիլէրէ խապէր վիրիլմէլի իմիշ տէ, քէնտիլէրտէ օրատա, օնլար իլէ միւհաքեմէ օլունալար իմիշ, եանի էօյլէ պիր տար եէրտէ, հէմ հաքիմ վէ հէմտէ տավաճը օլաճագլարմըշ։

Գանըշալ աղասը հագգընտա չիմտիքի հալ պիր չէյ սէօյլէմէյիզ, իլլա պիր վագթը միւնասիպտէ պէքլէրիզ. չիւնքի աչըքճա անլաշըլմագտա տըր քի, մէրգումուն պուրատա իլթիմաս իտէր բէք գուվվէթլի եէրլէր պուլունմագտա տըր, վէ պունատա խայաթ չոք տուր քի, միւստէշարըն մէրգում ճանիպի Պապը Ալիտէն ազլ իլէ, եէրինէ պաշգա պիր զաթ միւտիր թայինին վէ իրսալ պույուրուլմուշ, վէ միւմայիլէյհ եէնի միւտիրին գապուլինէ տայիր միւմանաաթ օլունտուղու կէօրիւլէրէք, թէքքիտէն հալի էմրի ալի տախի կիթմիշ իքէն, եինէ իճրա իտիլմէյէրէք, միւմայիլէյհ եէնի միւտիր պաշգա պիր՞իշէ գայըրըլտըգտան պաշգա, իշթէ պու տէֆա տախի, պա մազպաթա, մէրգումուն լիւզումու իշհարընա ճէսարէթ իտիլմիշ տիր։

Մանզումէ ալէյհինէ եազըլանա կէլինտիքտէ, չիմտիքի հալ պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, իլլա մէզքիւր մէճլիսին էհլիյէթ ու լիեագաթ վէ տիրայէթինտէն տօլայը, զիեատէսիյլէ էսէֆ վէ թէաճճիւպիմիզի պէեան իտէրիզ. զիրա, պէսպէլլի, պունլար հալեա, քէնտի վազիֆէլէրինտէն, վէ նիզամաթը տէվլէթտէն պիլէ պիխապէր պուլունմուշ օլուրլար, չիւնքի, զաթէն Մանզումէտէ տէրճ իտիլէն, վէ հէնուզ տէրճ իտիլմէյիպ տէ եանըմըզտա մահֆուզ պուլունան, վէ պէյան էտէհալի սէօյլէնմէքտէ օլան թէշէքքիլէր, տէյիլ պաշգա ատամլարըն, իլլա բաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրիյլէ, պինաէն ալէյհ քէնտի ալէյհլէրինտէ տիր, իմտի պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, քէնտիլէր քէնտի րէյիլէրի պուլունան պիր զաթըն հիւսնի հալինէ տայիր, նա՞սըլ օլուպտա մազպաթա իմզալամայիլիրլէր, վէ նա՞սըլ օլուպտա, պուրատա զագէթատա տէրճ իտիլմիշ օլան պէնտլէր իչին, օրատա մուհաքեմէ աչըլապիլիր, մէկէրչի Սիվաս մէճլիսի պուրա մէճլիսինտէն պիւյիւքմիւ տիւր, վէ եախօտ Սիվաստա, քէնտիլէրի մուհաքեմէ իտէպիլէճէք, քէնտիլէրտէն պիւյիւք պիր մէճլիս վա՞ր մը տըր, վէ մէկէրչի, հիչ պիր վալի, քէնտի թահթը րիեասէթինտէ պուլունան մէճլիսլէր, քէնտի էֆալ ու հարաքեաթընա հէմէֆքեար վէ հիսսէտար օլմատըգճա, հիչ պիր վագիֆէսի հուտուտունու թէճավիւզ իտէպիլիրմի, վէ սայր իսթիմալէ ճէսարէթ իտէպիլի՞ր մի. վէ պինաէն ալէյհ միւշարիլէյհին հիւսնի հալինէ շէհատէթ իթմէքլիքտէն, պիր զաթ քէնտիլէրին հիւսնի հալլէրինէ շէհատէթ իթմիշ օլմագլըգ թէքլիֆ իթմէ՞զ մի, վէ քիչինինտէ քէնտի հիւսնի հալինէ շէհատէթի, ինտէլ ագըլ վէ նիզամ ճայիզ վէ մագպուլ օլապիլի՞ր մի։

Հայը՛ֆ քի, պէլքի եարըմ միլեօն նուֆուսու պուլունան Սիվաս վիլաեէթի, անճագ պու գատար ագըլ ու տիրայէթ վէ էհլիյէթի պուլունան մէճլիսլէր (տարէսի) թահթընտա պուլունմագտա տըր. փագաթ, միւմաիլէյհիմ ղաթլար չունու պիլմէլի տիրլէր քի, չիմտիքի Պապը Ալի, էվվէլքի Պապը Ալի տէյիլ տիր, վէ չիմտիքի վագըթ, էսքի վագըթ տէյիլ տիր, չիմտի Պապը Ալի վէ էհալի կէօզ ... հագգանիյէթի հալի բէք պէքլէմ սուրէթտէ կէօզլէրին խուրաէպինլէր պուլունմագտա տըր. իմտի, էկէր սահիհէն պիզիմ եազտըգլարըմըզ րէտտէ վէ մուհաքեմէյէ նիյէթլէրի վէ գուտրէթլէրի վար իսէ, եա պիզզաթ պուրայա կէլէրէք, վէ եախօտ նիզամէն թարաֆլարընտան պիր վէքիլ թայինին իտէրէք, նէ՛ լազըմ իսէ սահիպի արամագ, պիզէ գարշը տավա աչմալը, մուհաքեմէ օլմալը, վէ սաչլարընըն ո՞գ մը եօգսա գարա՞ մը օլտուղունու կէօզլէրիյլէ կէօրմէլի տիրլէր։

—Րուսիա վէլիէհտ ահտը Կրան Տիւք Ալէքսանտր, Բէթրսպուրկտան հարէքէթլէ, բազար կիւնիւ Եալթա չիֆթլիկինտէ պուլունան բէտէրլէրի Րուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի նէզտինէ մուվասալէթ իթմիշ տիր։

—Րօմա ղազէթալարընըն եազտըգլարընա կէօրէ, Բաբա հազրէթլէրի Պօսնա վէ Հէրսէքտէ պուլունան բիսգոպոս վէ բաբազլարա պիր նամէ կէօնտէրէրէք, պունտա քէնտիլէրինէ, հարէքէթլէրինին հիւքիւմէթի Սէնիյէյէ ալէյհինտէ օլմասընը չիւտէթլիճէ թէնպիհ իտիեօր։

—Նիգօլաեէֆ ղազէթասընտա եազըլտըղընա կէօրէ, Րուսիա հարպիյէ նազըրը Ժէնէրալ Միլօթին սեպտէմպրին օն տօգուզունտա, իմալ օլունմագտա օլան թօրլարը մուայէնէ իթմէք իւզրէ, Ուչագօֆ իսքէլէսինէ կէլմիշ, վէ օրատան վաբօրլա Սէվասթաբօլա կիթմիշ տիր։

—Սէվասթաբօլտան՝ Օտէսատա թապ օլունան Մէսաժէ նամ Րուս ղազէթասընըն եազտըղլարընա պագըլըրսա, Սէվասթաբօլտա մուգիմ Ինկիլթէրրա գօնսօլօսու Մ. Հարֆուրտ, քի Ինկիլիզ ասքէրինտէ զապիթլիք իթմիշ տիր, մէմուրիեէթինտէն իսթիֆա իտիպ, կէօնիւլլիւ օլարագ Սըրպիաեա կիթմիշ տիր։

—Մօսգուա ղազէթասընըն րիվաեէթինէ կէօրէ, չէհրի մէզքիւրտէքի Սլավ իեանէ գօմիթէսի, Րուսեանըն Տէրխասաէթ սէֆիրի վէքիլի Մ. Նէլիտօֆա, Պուլկարիստան իսթիլալընտան սէֆիլ օլան Պուլկարլարա թէվզի օլունմագ իւզրէ, 32 300 ֆրանգ կէօնտէրմիշ տիր։ Մ. Նէլիտօֆ եազտըղը ճէվապտա, սէֆարէթ մէմուրլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիթէ թէշքիլ իթտիկինի, վէ Պուլկարիստան իլէ Էտիրնէ վէ Սէլանիք թարաֆլարընտաքի Րուսիա գօնսօլօսլարընըն տախի պու գօմիթէյէ վէքեալէթ իտէճէքլէրինի պէեան իթմիշ տիր։

—Թալպլաթ ղազէթասընըն Նիշտէ պուլունան մուխպիրի, օրատայի հիւմաեունունուն գըշլը ազիմէնի չու վէճհ իլէ հիսապ իթմիշ տիր։

«Էն աշաղը հիսապլէ Թուլթուլտուգու հալտէ, 70000 նէֆէր բիատէ, 4500 նէֆէր սիւարի, 4500 նէֆէր մէյտանը հարպտա միւսթահտէմ թօբճու, մուհասըրէ խըտմէթինտէ 1200 նէֆէր թօբճու, 1000 նէֆէր էրքեանը հարպ, քի ճէման 83150 նէֆէր ասաքիր մէվճուտ տուր։

«Պու միգտարա, 4000 նէֆէր Զէրքէս իլէ պունուն իքի միսլի օլան սաժըր պաշըպօզուգլարը իլավէ իտիլտիկի թագտիրտէ, Զէրնաեէֆին գուվվէի ասքէրիեէսինէ մուխալիֆէթ իտէճէք լաշքերլէ թալիմլի 95000 նէֆէր ասաքիրի Օսմանիեէ պուլունմուշ օլուր, վէ Զէրնաեէֆին գուվվէի ասքէրիեէսին չօղու 65000 նէֆէր բիատէ, 2000 նէֆէր սիւարի, 3000 թօբճու, էրքեանը հարպ, վէ սըհհիյէ մէմուրլարընտան իպարէթ թախմին օլունուր։»

—Էվվէլքի կիւն Գալաֆաթ Եէրինտէ տէնիզտէն պիր ինսան նաշէսի չըգարըլարագ, մէրգումուն պիր Րում կէմիճիսի օլտուղու ղանն օլունմուշ տուր։

—Կէչէն ագշամ պիր ատէմ, պիր գատըն վէ տօսթլարընտան պիրի իլէ Պէյօղլունուն պիւյիւք ճատտէսինտէն կէլմէքտէ իքէն, Լիւքսէմպուրկ գազինօսունա պիր աղ գալարագ, պիր մազպուտ ... տուրմուշ, վէ պու-

սըրատա Թագրիպա ծն պէշ եաշընտա պիր հայլաղ չօճուգ, մէրգումուն սաաթընը, գօրտօնու իլէ պէրապէր աշըրմըշտըր ։ Սաաթըն սահիպի, մէզքիւր սիրգաթը կէօրէրէք, տօւթու իլէ պիրլիքտէ սարիգին արգասընտան գօշմուշլար իսէ տէ, տէրտէսթ իտէմէմիշլէր տիր ։

Զալընան սաաթ գըրգ լիրա գըյմէթինտէ օլտուղունտան, սաաթըն սահիպի իքինճի տէֆա չալտըրտըղընտա, զիեանը բէք ճէսիմ օլմամագ իչին, եէրինէ գըյմէթի էհվէն օլան տիկէր պիր սաաթ ալմագ նիեէթինտէ պուլունմուշ, վէ կէչէն չարշընպէհ սապահըսը Գալաթատա պիր սաաթճը մաղազասընա կիտէրէք, տէօրթ մէճիտիեէլիք պիր սաաթ ռաթըն ալմըշ, վէ չալընան գօրտօնուն եէրինէ տախի, պիր իքի գօրտօն վազ իտէրէք, մէզքիւր սաաթճը մաղազասընտան տիշարը չըգմըշ ։ Մէրգում Գարաքեօյտէն կէչտիկինտէ, պուրնունու սիլմէք իգթիզա իթմէսիյլէ, մէնտիլինի պուրնունա կէօթիւրէճէկի սըրատա սաաթը աշըրըլմըշ, լաքին պու քէրրէ սարիգ թութուլմուշ տուր ։ Անճագ սարիգի մէրգում թութուլմագտան էվվէլ սաաթը տիկէր պիր ըէֆիգինէ վէրմիշ օլտուղունտան, մէզքիւր տէօրթ մէճիտիեէլիք սաաթ տախի պու սուրէթլէ նապէտիտ օլմուշ տուր ։ Պէօյլէճէ պու պէտպախթ ատէմ իւչ կիւն արասընտա իքի սաաթ չալտըրմըշ տըր ,

—Ռօտօստան եաղտըզլարընա կէօրէ, սեպտեմպերին 18 վէ 19 ունճու կիճէսի պիր պիրինի միւթէագըպ տէօրթ տէֆա եանկըն վուգու պուլմուշ իսէ տէ, տէրագգապ պաստըրըլարագ, եալընըզ պիր խանէ իլէ պիր գաչ էվ վէ մաղազա եանմըշ տըր ։ Օլան զիեան ճիւզի տիր ։

—Սէն Բէթէրսպուրկտան ալաֆրանկա 6 Թարիխի իլէ քէշիտէ գըլընան պիր Թէլէկրաֆա նէզարէն, Ժէնէրալ Իկնաթիէվ հազրէթլէրի Լիվատիաեա չաղըըլմըշ տըր ։

—Պէրլինտէ վէ Ըսպանիատա պուլունան սիլահ ֆապրիգալարընտան խիւզլէրճէ ամէլէնին Սըրպիաեա կէչիպ, Դրումիվաչտա քեօյին ասքէրլէ սիլահխանէլէրինտէ իսթիխտամ օլունաճագլարընը Սէմլինտէն պիլտիրիեօրլար ։

—Բրակատան հօկտեմբեր 6 Թարիխլի պիր գըթա Թէլէկրաֆնամէտէ օգունտուղունա կէօրէ, Սըրպիսթանա կէօնտէրիլմէք իչին, պիր մաղարա տէրունինտէ գույրուգտան տօլար Թիւֆէնկ վէ տապանճա վէ սու Թէնէքէլէրի հավի պիր Թագըմ սանտըգլար պուլունմուշ տուր ։

—Նու սօն կիւնլէրտէ, Վիէննատա չուեու պուլան պիր Թէվաթուրա պագըլըրսա, Ռուսիա տէվլէթի Սըրպիսթան իչին, Վիէննատա մուգիմ պիր թիւճճարտան 35000 ատէտ Թիւֆէնկ սաթըն ալմըշ իմիշ ։

—Ռուսիատա նէշր օլունան Թըզապէյէ ղազէթասընըն պէեանընճա, սեպտեմպերին ծն իքինճի կիւնիւ, Սըրպիսթանա կիթմէք իւզրէ, 102 նէֆէր Թապիպ 114 նէֆէր ճէրրահ մուավինի, 77 ըահիպէ, վէ 5 նէֆէր տախի էճզաճը, Բէթէրսպուրկտան հարէքէթ իյլէտիքլէրի կիպի, օլ կիւն 14 նէֆէր Թապիպ, 13 նէֆէր ճէրրահ մուավինի, 12 ըահիպէ վէ պիր նէֆէր տախի էճզաճը Գարատաղա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշլէր տիր ։

—Ցօն ղազէթաըընըն րիվայէթինէ կէօրէ, Սըրպ մէճրուհինի իչին պիր քիլիսէտէ իեանէ Թօբլանտըղը սըրատա, կէօքսիւնտէ Սէն-Ժօրժ նըշանըըն խաչը պուլունան պիր Գազագ սաքըրի, իւզէրինտէ բարա պուլունմատըղընտան կէօքսիւնտէքի մէզքիւր նըշանըը գօբարըբ, Թապագա պըրագմըշ տըր ։

... Միւէլլիֆ,

Աթիտէքի պէնտիմիզի, ղազէթանըզըն պիր քիւշէսինէ տէրճ իթմէնիզի ըճճա իտէրիմ ։

Զէնտ կիւն ագտէմ, Նեուպատ վէ մահալլաթը սայիրէտէ պազը իսլամ չօճուգլարը Թարաֆընտան վուգու, մաթէեսսիւֆ կէօրիւլմիւշ օլան պիր Թագըմ հարաքեաթը նալայիգա խուսուսունտա, ղազէթալարտա տէրճ օլունան պէնտլէրի միւթալաա իթմիշիզ տիր ։

Հիւքիւմէթի Սէնիյէէ Թարաֆընտան չու խուսուս Թահթը նազարը տիգգաթա ալընարագ, պիր տահա Թէքէրրիւրի կէօրիւլմէզ իւմիտինտէ պուլունմագտա իքէն, կէչէն ագշամ, (սեպտ. 27 բազար իրթէսի կիւնիւ), սէմթիմիզ Էրմէնի մէքթէպի չակիրտանը, ազատ օլտուգլարընտա, օն նէֆէր գատար Օսմանլը չօճուգլարը Թարաֆընտան ղատր ու հագարէթ կէօրմիւշլէր տիր. չէօյլէ քի, էլլէրինտէ մախսուս եարըլմըշ չօմագլար պուլունտուղու հալտէ, վէ էնվայի մէքրուհ լագըրտըլար իլէ տին վէ միլլէթէ հագարէթլէր իթմիշլէր տիր ։

Շու վուգուաթը միւքէտտէրէ ղիեատէսիյլէ միւճիպի իսթիղրապըմըզ օլմուշ իսէ տէ, պաշգա պիր խուսուս Թէհայիւրիւմիզին պիր գաթ տահա Թէզայիւտիւնի պայիս օլմուշ տուր, եանի, Թէրպիյէ վէ ինսանիյէթտէն պիպէհրէ պուլունան մէրգում չօճուգլարըն ճէզալարը Թէրթիպինէ միւսարաաթա պօրճլու օլան զապթիէ նէֆէրաթընըն պիգայտլըղը տըր, զիրա, մէզքիւր վագաանըն զուհուրի հէնկեամընտա, օրատա պուլունուպտա, ասլա միւտախէլէ իթմէքսիզին, ուզագտան Թէմաշա իթմէլէրի, տօղրուսու հայլ օլունմաղ պիր պիլմէճէ սանըըլա սէզա տըր ։

Պու պապտէ, պէլքի մէրքէզի մահէլլիճէ միւրաճաաթ օլունսա իտի, էլպէթտէ իճապը իճրասընա պագըլըր իտի տէյի զանն օլունմասըն, զիրա, մէմուաթա նէզարէն, պունտան պիր գաչ կիւն ագտէմ, պիր Էրմէնի վէ պիր տէ Օսմանլը պէյնինտէ, պիր միւնազաա զուհուրի իլէ, Էրմէնինին Օսմանլը Թարաֆընտան իչթիքեա օլունտուգտա, մուհաֆըզ պէյ Թարաֆընտան, մէրգում Էրմէնիեէ խիթապէն, «Պիրէր պիրէր նէ՛ վագըթ պիթէճէքսինիզ, քեօփէկլէր պա՞թմատըր» տէյի պիր Թագըմ միւնասէպէթսիզ սէօզլէր սէօյլէմիշ տիր ։

76 սեպտ. 29
Պէշիկթաշ

* * *

Շու էսէֆամիզ վագաատա, վէ ալէլ խուսուս չու մուհաֆըզ պէյ Թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապտա, հիչ պիր եանլըշ վէ միւպալաղա օլմատըղը Թագտիրտէ, Թաշրալարտա վուգուա կէլմէքտէ օլան ֆէնալըգլարա չօգ Թէաճճիւպ իթմէմէլիյիզ. չիւնքի, փայիթախթըմըզըն էն զիեատէ Թէրպիյէլի օլաճագ օլան, վէ սէրայէ հիւմայունէ գուրպինտէ պուլունան Պէշիկթաշ կիպի պիր մահէլլէտէ, պու մէթէալ հագարէթլէրէ ճիւրաթ օլունապիլտիկի հալտէ, իսթանպօլա հաֆթալարճա եիրագ պուլունան, վէ նիզամէթլէ Թէրպիեէճիլէրի բէք աշաղը տէրէճէտէ օլան Թաշրալարտա, հալիյէ տահա զիեատէսինէ ճիւրաթ իտէնլէր պուլունուր ։

—Պազը Ալիտէն միւսաատէ օլունան պէշ այ միւթարէքէնէ տայիր տիւէլի միւթէհապէի սիթթէնին Տէրխատատէթ սիւֆէրասընա վէրիլէճէք նօթա, տիւնքի կիւն սէֆարէթ Թէրճէմանլարընա իթա գըլընմըշ իսէ տէ, պազը սէօզլէրինի Թէպտիլ իթմէք իւզրէ, տէրհալ Խարիճիէ նազըրը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան կէրու ալընմըշ տըր ։ Մէզքիւր նօթանըն եարըն (եանի պու կիւն) սիւֆէրայի էճնէպիէեէ իատէ իտիլէճէկի զանն օլունուր։ (Լ. Հէրալտ)

—Ռուսիա ղազէթալարընըն հէման քեաֆֆէսի, եագընտա Ռուսիա Թարաֆընտան պիր մուհարէպէ օլունաճաղընը պէեան իթմէքտէ տիրլէր ։ Վէ Սէն Բէթէրսպուրկտան Ալմանեա Ցայթունկ ղազէթասընա պէր վէճհի աթի եազըլըեօր ։

«Թէտարիքեաթը հարպիեէ պուրատա աչըգտան աչըղա տէվամ իտիեօր ։ Վագթը պէլիսիզ սուրէթտէ մէզուն օլան ասքէրլէրին, իքի տէֆա չաղըըլտըգլարընտա, իճապ իտէն մահէլլէ կիթմէք իչին հազըրտա պուլունմալարընա էմր վէրիլմիշ տիր ։

«Գրօնշթատ շէհրինտէքի մէքթէպի հարպիէէի ասքէրիէէ պօշալթըլըրմագտա օլուպ, էկէր ասաքիրի միւսթահֆըզա չօղալաճագ օլուր իսէ, անտէ իսքեան իթտիրիլէճէք տիր ։ Պունտան պաշգա, Մօսգովա շէհրի էմնիէէին պէլէտիեէ մէճլիսինտէ իրատ իթտիկի պիր պէեաննամէտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, ասքէրին սէֆէրէ կիթմէսի իճապ իտէր իսէ, Մօսգովա շէհրինին սաաքինէ մահէլլի իէթիմա Թախսիս օլունաճաղը, վէ դըշլալար քիֆայէթ իթմէտիկի հալտէ, ասաքիրին պիր գըսմը էհալինին էվլէրինտէ իգամէթ իտէճէկի անլաշըլմըշ տըր ։

—Պասիրէթին պէնտինէ ճէվապէն տէվամ իտիլէճէք օլան պէնտիմիզ, եէրիմիզ միւսաատէ իթմէտիկինտէն, բօգար իրթէսի կիւնիւնէ Թէէխիր իտիլմիշ տիր ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին, 12 հոկտ.

Գօնթ տ'Արնիմ պէշ սէնէ մահպուսիէէթէ հիւքմ օլունտու ։

Պատէն Պատէն, 12 հոկտ.

Նուսեան գըրալը Ալմանեա իմբէրաթօրունա վիզիթա վիրտի ։

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՆԷ

Պու սապահ աչըլըշը 2 սաաթ 13 ղրշ. 7 փր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շու աթիտէքի մէքթուպու քէմալի մէմնունիյէթ վէ իֆթիխարլա տէրճէ միւսարաաթ իտէրիզ ։

... Միւէլլիֆ,

Ղազէթայի մէօթէպէրինիզին 3255 նումէրօլու նիւսխասընտա տէրճ օլունան Թալաս մէքթէպլէրինտէ իչար օլունտուղու միւսիլլը, մահէլլի մէզքիւրտէ մուգիմ միլլէթիմիզին Խնամոգեան Ընկերութիւն իչին 360 լիրա արտա 13000 ղշ. ա միւպանա, վէ չիրքէթին մէվճուտ օլան նագտինի վիրտիքտէն սօնրա, պագի գալան 1443 ղշ. ուն տախի, չիրքէթի մէզքիւրէնին րէյիսի պուլունան համիյյէթլու Սէլեան Արթին էֆէնտինին զիմմէյի միւհթէրէմէսի Թարաֆընտան իհտա օլունտուղու օգունմուշ տուր ։

Սէլեան խանէտանը Թարաֆընտան հիմմէթ պուլուլան չու դայրէթ վէ չու ֆազիլէթ եալընըզ ղազէթայի միւթէպէրինիզտէ կէօրիւլէն իեանէյի խայրիյէ օլմայըպ, իլլա գարիյէմիզտէ տախի միւհթաճինէ էնվայի ասարը խայրխահանէսի կէօրիւլմիւշ տիւր, վէ կէօրիւլմէքտէ տիր, վէ նասըլ քի չու աթիտէքի ֆազիլէթլէրիտէ, սէօյլէտիկիմիզի փէքիմիլէն Թաստիգ իթմէքտէ տիր, չէօյլէ քի, իւչ նէֆէր սաղիրէ քըըզլարի իլէ հալի սէֆալէթ իչթիմալտէ պուլունան պիր տուլ գատընըն ֆէրեատ ու ֆիղանընը իչիտէրէք, պաշլամըշ օլուպտա, իգթիտարըղըղընտան նաշի գուսուր պըրագմաեա մէճպուր օլտուղու գուլիպէսինի եափտըրմաեա հիմմէթ իթմիշ տիր ։

Պունտանտա դաթինազար, բայիթախթըմըզըն սայիր քիլիսէլէրինտէ պուլունտուղու կիպի, գարիյէմիզտէ պուլունան քիլիսէտէ տախի պիր գաչ գանտիլէր իհտասընա հիմմէթ իյլէմիշ տիր ։

Սէլեան էֆէնտինին շայիմա պու եօլտա խայր ու սէվապտա պուլունմասը, վէ դայրէթի միլլիյէ իլէ մէէլուֆ օլմասը, չանանը Թէշէքքիւրի աղիմ օլտուղունտան, սայիրլէրին Թէշվիգի գըմնընտա, իշպու պէնտիմիզի, ղազէթայի միւթէպէրինիզտէ տէրճէ հիմմէթ պուեուրմանըզ ըճճա օլունուր ։

1876 սեպտ. 23 Ցակոբ Խօխամեան
Մագրի քէօյ

Պէգտէն չօգլարըն, Իրան մէմալիքինտէ պուլունան հայլարըմըզըն ահվալը հաղգընտէ մալումաթլարը օլմատըղընտան չու աթիտէքի պէնտի Մշակտան նագլ իլէ տէրճ իտէրիզ ։

ՆԱՄԱԿ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻՑ

Դավրէժ 13 օգոստոսի

Մինչ Ցաճկաստանը իւր քրիստոնեայ հպատակներին նորանոր արտօնութիւններ շնորհել, իրաւունքի հաւասարութիւն տալ և նրանց վաղեմի ծանր և անտանելի լուծը թեթևացնել է խոստանում, որպէս զի քրիստոնեայ պետութիւններին համակրութիւնը ստանայ և նրանց կողմից իրան սպառնացող վտանգը հեռացնէ, —ընդհակառակն Պարսկաստանը իւր քրիստոնեայ հպատակների վերաբերութեամբ դեռ վաղեմի բարբարոսութեան մէջն է գտնվում, բարբարոսութիւններ, որ կրում են իրանց վերայ լանկթէմուրեան և չինկիզխանեան դարերի արիւնոտ կնիքը...

Հայը Պարսկաստանում ոչինչ բանի տէր չէ. Նրա կեանքը, նրա կայքը և նրա ընտանիքը իրան չեն պատկանում ։

Նրա կեանքը և մի հաւի կեանքը՝ երկուսն էլ մի և նոյն նշանակութիւն ունեն ։ Որպէս մի ժամանակ կատաղի եէնիչէրին իւր սրի զօրութիւնը փորձելու համար հայի գլուխներ էր թռցնում, այնպէս էլ Պարսիկը իւր հաճոյքի համար կարող է մի հայ սպանել և անպատիժ մնալ ։

Եւ նրա կայքը, այո՛, իրանը չէ ։ Պարսկի տանը ինչ որ պակաս է նա առանց պատասխանատուութեան յափշտակում է և խլում է հայից ։ Եւ նրա ընտանիքը նոյնպէս իրանը չէ. Նրա գեղեցիկ աղջիկը և կինը միշտ զոհվում են մահմետականի կրքերին...

Մեր ասածներն դատարկ խօսքեր չեն, այլ հիմնուած են ամենօրեայ պատահմունքների վերա ։ Ցիշենք մի քանիսը, որ մօտ օրերի անցքեր են ։ Արդէբիլում հայ երիտասարդներն ձիարշաւ են ունենում, նրանց մէջ գտնվում է մի Թուրք. դա նախանձից դրդուած, արձակում է իւր հրացանը և սպանում է հայերից մէկին ։ Զարա-

գործը թէև բանվում է, բայց մնում է անպատիժ: Ղաշտում մի Հայ երիտասարդ բոլորովին անտեղի կասկածանաց պատճառաւ մի Թուրք հրապարակական կնոջ հետ, քարկոծվում է կատաղի ամբոխից: Մարաղաեում Թուրքերը դաշտից յափշտակում են մի հայ աղջիկ, և նրան շաբաթներով այստեղ և այնտեղ ման ածելէն յետոյ երբ գործը դատի է հասնում, համաձայնվում են աղջիկը յետ դարձնել իւր ծնողներին միայն այն պայմանով, երբ նրանք կը տային մի նշանաւոր գումար փող: Ծնողներն աղքատ լինելով տեղային Հայ հասարակութիւնը իւր միջից հաւաքում է բաւականին գումար, և մոլլաներին ու դատաւորին կաշառք տալով, յետ են գնում իրանց անպատուած աղջիկը ....

Սուլդուզում մի տան մէջ, երբ գիւղացի հայերն հաւաքուած, կատարում էին մի հանգուցելոյ սուգը, յանկարծ գիւղատէր խանի եղբայրն քսան զինուորված մարդերով պաշարում է տունը և յափշտակում է այն տեղից մի աղջիկ: Զարագործը իւր անմեղ զոհը մինչև 15 օր իւր կրքերին ծառայեցնելէն յետոյ, աղջիկը փախչելով ազատվում է, բայց կրկին յափշտակվում է նա:

Թողնենք այդ անիրաւութիւններն, որոնք թէև յաճախ կրկնվում են, բայց դարձեալ պատահական են, դառնանք այն հարստահարութիւններին, որ կատարվում են մշտական կերպով և յաջորդաբար:

Գիւղացիները սարսափելի թշուառութեան մէջ են. կալուածատէր խաների հարստահարութիւնը հասցրել է նրանց վերջին աստիճանի աղքատութեան: Խաներն առնում են գիւղացիներից երեքպատիկ, չորեքպատիկ անգամ աւելի տուրք, քան այն գումարն որ նշանակել էր գիւղի վերա կառավարութիւնը: Մենք իբրև օրինակ կը վեր առնենք միայն Ղարադաղի Քէյվանի կոչուած գաւառի 6 հայաբնակ գիւղօրայքը: Երևակայեցէք, ինչ կը լինի մի հայ գիւղացու վիճակը, երբ նա 25 թուման տէրութենից նշանակված հարկի փոխարէն վճարել է 700 թուման, դեռ ևս չէ ազատվում հարկահաններից (Սըղըն գիւղ): և մնացեալ գիւղօրայքն 286 թումանի փոխարէն վճարել են 1300 թուման, տակաւին պահանջում են նրանցից:

Ինչու են տալիս, դուցէ կը հարցնէ ընթերցողը: Գիւղացին իր հաճութեամբը չէ տալիս, այլ նրանից առնում են սարսափելի բռնութիւններ գործ դնելով, բռնութիւններ որ ոչ մի բարբարոսի մտքից անգամ անցած չէ: Յիշեալ գաւառի կառավարիչները՝ Բաղր-խանը և Մահմուդ-խանը, իրանց յանձնված թշուառ հայերը անողորմ կերպով կողոպտելէն յետոյ դարձեալ նորանոր հարկեր են պահանջում: Գիւղացիք այլ ևս վճարելու կարողութիւն չունեն բայց խանը ուշադրութիւն չէ դարձնում նրանց արտասուքին ու լացին, սկսում է աւելի դաժանական միջոցներ գործ դնել որ ինկվիզիցիան երբէք գործ չէ դրած իւր զոհերի վերա: Մենք կը յիշենք միայն մէկը, թող մնացածի մասին գաղափար ըստանայ ինքը ընթերցողը:

Բաղր-խանը գիւղացիների բոլոր այն իրեղէնները, որոնք որ և իցէ արժէք ունէին կողոպտելէն յետոյ, բռնել է տալիս գիւղի ծերունիներին, և զանազան տեսակ չարչարանքներով սկսում է զոռ փող պահանջել: Օրինակ, 70—80 տարեկան ծերերի ամորձիքից ծանր քարեր քարշ տալով, ծեծի և խարազանի զօրութեամբ ստիպեցնում է նրանց փող տալ ... Տեսէք, ամբողջ մարդկային պատմութիւնը չունի իւր էջերում չարչարանքի մի այսպիսի սատանայական օրինակ ... Երևակայեցէք, թէ մինչև որ աստիճան զարգացած է Պարսից մէջ տանջելու արհեստը ...

Գիւղացիներից ոմանք հազիւ կարողանում են փախչել և գալ Թաւրէժ, և Ատրպատականի առաջնորդի միջնորդութեամբ իւրեանց բողոքը յայտնելով բարձր կառավարութեանը, սա՛, նրանց վերայ գործ դրուած զարհուրելի բարբարոսութիւնները դրաւում են կառավարութեան ուշադրութիւնը: Նորին վսեմութեան՝ Ատրպատականի կառավարչի Սահապ-դիւանի հրամանով Բաղր-խանը Ղարադաղից բերվում է Թաւրէժ: Գիւղացիների բողոքի խոստանում են լիակատար բաւականութիւն տալ, Բաղր-խանին պատժել, անիրաւաբար յափշտակած փողերն յետ առնել և այլն: — Իսկ այդ բոլոր խոստմունքներն իզուր են անցնում, որովհետև Բաղր-խանը հետևելով Պարսկաստանի սովորական ձևերին, կարողանում է մի քանի հարիւր թումանով դէպի ինքն գրաւել դատաւորների որպէս օգնութիւնը, նոյնպէս և նրանց խղճմտանքը ...

Այժմ գիւղացիների վիճակն աւելի անտանելի դարձաւ, որովհետև, նրանք իրանց բողոքին բաւականութիւն չը ստանալէն յետոյ, այլ ևս չեն համարձակվում վերադառնալ դէպի իրանց տները, վախենալով, չիցէ թէ ենթարկվեն իրանց բռնակալի աւելի սարսափելի վրէժխնդրութեանը ..,

Մի քանի ելք միայն կայ այս դժոխային դրութենից ազատվելու: Գիւղացիներն այժմ մտածում են թողնել Պարսկաստանը և գաղթել դէպի Ռուսաց հողը: Երասխ գետը միայն բաժանում է նրանց երկիրը Ղարաբաղի գաւառից. անցնելով գետը, նրանք ազատված կը լինեն, և դա շատ դիւրին է ...

Կառավարութիւնը բոլորովին անհոգ է այդ մասին, նա ամենևին չէ ուզում հասկանալ, որ մի անիրաւ Բաղր-խանի և գազան Մահմուտ-խանի պատճառով իւր ժողովուրդը գաղթում է և ցրվում է դէպի օտար երկիրներ: Այսպիսի Բաղր-խաներն ամեն տեղ նոյնն են գործում, շատ ժամանակ չէ, մի քանի օր առաջ էր, որ 30 գերդաստան հայեր Սուլթուզից գաղթեցին դէպի Երևանու գաւառը, և ամեն օր տեսնում ենք, թէ որպէս Սալահանի հայերը խումբերով գալիս են և գնում են դէպի Ռուսաց հայաստանը: Շահապասը այս մարդերին Գողթան գաւառից տարաւ Պարսկաստան այն մտքով, որ իւր երկիրը երկրագործութեան և վաճառականութեան մէջ ծաղկեցնէ, և նա չը սխալվեցաւ: Բայց նրա յաջորդներից օրով խաներն սրով և արիւնով դուրս են հալածում իրանց երկրից Պարսկաստանին հազարաւոր օգուտներ տուած հայերին ..

Իսկ այդ բոլորը գործողը չէ բարձր կառավարութիւնը, նա ոչինչ բանից տեղեկութիւն չունի. գործում են միայն Բաղր-խանի և Մահմուտ-խանի նման բռնակալներն .... Դրանք Զալաբեան ցեղին են պատկանում, չալաբեանցի և աւազակ բառերն մի և նոյն նշանակութիւն ունեն Պարսկաստանում:

Համարձակվում ենք նորին վսեմութեան Սահաբ դիւանի ուշադրութիւնը դարձնել յիշեալ իրողութիւնների վերա, նկատելով, որ նրա կառավարութեանը պատիւ չի բերի մեր այս ժամանակում,—երբ ամեն պետութիւն իւր հպատակների հանդստութեան համար է մտածում, առանց խտրութիւն դնելու կրօնի և ազգութեան,—հայերը Պարսկաստանում հարստահարված լինէին Բաղր-խանի և Մահմուտ-խանի նման աւազակներից ...

***

1876 սեպտ. 30
ԹՕՓ-ԴԱՊՈՒ

Ա. Զ. Դ.

Յառաջիկայ կիւրակի առաւօտ (Հոկ. 3) Թաղիս Ս. Նիկողայոս անուան տօնն ըլլալով՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ:

Ուստի խորհուրդս յականչ կը ծանուցանէ բարեպաշտ Ազգայնոց՝ որպէս զի իրենց ներկայութեամբը պատուեն սոյն հոգևոր հանդէսը:

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Խաչատուր	Սերովբէ
Վարդանեան	Մէյխանէճեան

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Ղալաթատա Բէնքչէնօլի-բաղարընտա
Նօ. 41 Իքսփ խանընտա

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԼ-ՏԼԵԱՆ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ
Ա. ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային վարժարանաց նախնական կարգերուն համար ընդհանուր ընդունելութեամբ պսակուած, սոյն կարևոր դասագրքին առաջին տպագրութիւնը շատոնց սպառած ըլլալով՝ այս անգամ երկրորդը հրատարակուեցաւ մանաւոր քննութեամբ և սրբագրութեամբ:

Շատ գնողներու համար օրինաւոր զեղջ կ'ըլլայ:

Կը ծախուի Եէնի-ճամի Զիլինկիրլէր ճառտէսի թիւ 8 Ս. Ղ. և Եազմաճեան գրատունը, և ուրիշ գրավաճառաց քով:

Գին 65 սանդիմ:

Պու տէրս քիթապը բէք կիւզէլ թէրթիպ խուլմիշ օլտուղունտան, հէր քէսին քէմալի մէմնունիյյէթ իլէ ալմալարընը, վէ թէրթիպինէ հիմմ'թ իտէն Սուրէնեան էֆէնտիյի թէշվիգ էյլեմէլերինի տավէթ իտէրիզ:

VICHY

Ն. 4

Իփրէ, ԲԱՐԻՍ, 22, Պուլվար Մոնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES

ՍԻՆՏԻՐԻՃԻ ԲԱՍԹԻԼ (Պիր նէվի հապ)— մէգքիւր բասթիլլէր, վիշիտէ բունարլարտան խիլասա իտիլմիշ թուզլար իլէ եափըլմըշ օլուպ տամաղա խօշ կէլէճէք սուրէթտէ թաթլը վէ եէմէյի կիւճ հազմ իտէնլէր իչին պիրէպիր իլաճ տըր:

ՊԱՆԵՕ ԻՉԻՆ ՎԻՇԻ ԹՈՒԶՈՒ

Վիշիէէ կիւպէմեէնիլէր, մէզքիւր թուզտան պիր բաքէթ ալըպ, պանեօ իտէպիլիրլէր:

Պունուն գալըպընա բասմ կէլմէմէք իչին քաֆֆէյի բաքէթլէրին իւզէրինտէ ԳՕՆԹՐՕԼ ՏԸ Լ'ԷԹԱ ՖԸՐԱՆՍԷ եազըլմըշ օլմասընա տիգգաթ օլունմալը:

Պուլունուր, Վէլիչ վէ գումբանեա, վէ Մ. Ծաննի էճզախանէլէրինտէ վէ քեաֆֆէյի էճզախանէ վէ բաղչալարտա:

PILULES DE BLANCARD
ՊԼԱՆԳԱՐ ՀԱՊԼԱՐԸ

Զէլիկէ իստայէն միւրէքքէպ իօտիւրտէն խասըլ վէ թերթիպլաթը թավսիյ իթմէքէ շայան պուլունմուշ տըր:

Բարիզին հէքիմլիք ագատէմիասը վէ սայիր աթըպպա մէճլիսլէրի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր:

Պու հապլար իստ վէ չէլիքտէն միւրէքքէպ օլուպ հէր նէվի խաստալըգտան զիյատէ սըրաձա վէ անաէն իլէրի կէլէն մարազը աէֆ իտէր: Մէզքիւր իլէթլէրէ առի չէլիք հապլարը իլէ թօզլարընըն հէչ պիր փայտէսի օլմատըգը հալտէ, մէզքիւր Պլանգար հապլարը գանըն ճէրէեանըն հալը թապիիսինէ սիրայէթ թէզաիւաէնէ մէտար օլաճագընտան, սալգամը օլանլարըն գանընը տախի պիլթէքրիմ իւլաս իօտիւ խաստալըղը քեամիլէն աէֆ էյթիրէն մատտա, գայիֆմիյան ատամլարա տախի բէք փայտալը տըր:

(Տըգգաթ)

Ճէքէլլէրին իւզէրինտէքի մահ քեաղըտտա վէ գ օլանա իմզամըզ աըրգամ օլունա:

Բարիզտէ Պօնաբարթ սօգաղընտա 40 նումերօլու էճզախանէտէ վէ Տէրսաատէթ պէօյիւք էճզախանէլէրինէ միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլիր:

ԽԱՆԴԸՆԱԳԱՐՇԸ ՍԻԳՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ
Նամ Լոնտրա վէ Էտիմպուրկ խանըգն սիկուրթա գումբանեասը

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		2,000000
Եօտէնմիշ սէրմաեէ	50,000	
Եանդըն չիւպէսինտէն		
հասըլ օլմուշ իհթիեաթ		
ագճէսի	827238	1,077,2
Իքի սէնէսինտէ սաֆի քեարը		803,746

NORTHERN
ASSURANC COMPANY
ՆՈՐԹԸՐՆ
Նամ Լոնտրա խանըգն սիկուրթա գումբանեասը

		Ինկ. Լր
Ասըլ սէրմաեէ		3,000,000
Եօտէնմիշ սէրմաեէ	50,000	
Եանդըն չիւպէսինտէն		
հասըլ օլմուշ իհթիեաթ		
ագճէսի	315,00,0	465,000
Սաֆի քեար		313,364

Սահիպ խըզա քէնտուսինին, պալէտէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընըն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթասը նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին չօգ գոլայլըգ-ար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունտան, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ խըթանպօլուն բաղչէթըլու էհալիսինէ իլան իթմէյէ միւսարաաթ իտէր:

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկուրթաեա թումթուղլարը էպնիյէլէրի, աէյնիլէրինտէ թազմին իտէճէքլէր տիր: Եանդըն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայլըգլար իլէ պիր չօգ իւ եարամաեա միւքթէտիր տիրլէր:

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Խըթանպօլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ եանկըն սիկուրթաեա թութմագ տըր:

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հըգընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Կըլավանի-խանընտա 5 նումերօ մաղազաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

Մէզքիւր գումբանեալարըն աճէնթասը
Վ. Ռ. ՍՈՒԻԱՆ